

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jana Šmakala ve věci

žalobce: J. P., dříve J. P., narozen X, nahlášen k pobytu na adrese X,

proti

žalované: Vězeňská služba České republiky, Věznice Horní Slavkov, sídlem
Hasičská 785, 357 31 Horní Slavkov,

o žalobě proti rozhodnutí vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, rozhodnutí vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T a rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T,

takto:

- I. Rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- III. Žaloba se v části směřující proti rozhodnutí vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, odmítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

- IV. Žaloba se v části směřující proti rozhodnutí vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, odmítá.
- V. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 39 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Rozhodnutím vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, byl žalobci uložen kázeňský trest spočívající v umístění žalobce do uzavřeného oddílu na 7 dnů s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení nepodmíněně, neboť „dne 3. 5. 2021 v 7,35 hod. na ubytovně F, 1. patro na cele č. 219 výše jmenovaný rozbil umyvadlo a hrozil sebepoškozením. Jmenovaný tímto jednáním porušil § 28, odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb. kde se uvádí, že odsouzený je ve výkonu trestu povinen splnit pokyny a nařízení zaměstnanců VS ČR, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku a dále svým jednáním porušil ustanovení zákona č. 169/1999 Sb., § 28 odst. 3, písm. f., ve znění pozdějších předpisů, který mimo jiné zakazuje „se úmyslně poškozovat na zdraví“.
2. Rozhodnutím vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, byl žalobci uložen kázeňský trest spočívající v umístění žalobce do uzavřeného oddílu na 2 dny s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení nepodmíněně, neboť „dne 4. 5. 2021 při výměně prádla na ubytovně F dozorce zjistil, že výše jmenovaný odevzdal na výměnu roztržené prostěradlo. Na dotaz dozorce dotyčný odpověděl, že ho takto již roztržené nafasoval. Dotazem ve skladu dozorce zjistil, že toto není možné, protože prádlo je před výdejem vždy zkontrolováno. Tímto svým jednáním porušil ustanovení zákona č. 169/1999 Sb., § 28 odst. 1, ve znění pozdějších předpisů, který stanovuje, že odsouzený je ve výkonu trestu povinen „šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek“.
3. Proti oběma rozhodnutím se žalobce bránil stížnostmi, přičemž speciální pedagog žalované ke stížnostem žalobce rozhodnutími ze dne 25. 5. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T a č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, v obou případech podle § 60 odst. 1, 2 písm. d) vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „řád výkonu trestu“), zrušil uložený kázeňský trest a věc vrátil k novému kázeňskému řízení zaměstnanci Vězeňské služby, který kázeňský trest uložil.
4. Následně vychovatel žalované rozhodnutím ze dne 31. 5. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, opět žalobci uložil kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 7 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení nepodmíněně, neboť opět shledal, že „dne 3. 5. 2021 v 7,35 hod. na ubytovně F, 1. patro na cele č. 219 výše jmenovaný rozbil umyvadlo a hrozil sebepoškozením. Jmenovaný tímto jednáním porušil § 28, odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb. kde se uvádí, že odsouzený je ve výkonu trestu povinen splnit pokyny a nařízení zaměstnanců VS ČR, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku a dále svým jednáním porušil ustanovení zákona č. 169/1999 Sb., § 28 odst. 3, písm. f., ve znění pozdějších předpisů, který mimo jiné zakazuje „se úmyslně poškozovat na zdraví“.
5. I proti tomuto rozhodnutí podal žalobce stížnost, která byla poté rozhodnutím speciálního pedagoga žalované ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, podle § 60 odst.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

- 1, 2 písm. b) řádu výkonu trestu zamítnuta; žalobce byl s rozhodnutím seznámen dne 7. 6. 2021.
6. Rozhodnutím ze dne 9. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, vychovatel žalované opětovně rozhodl i o druhém kázeňském trestu pro žalobce, kdy žalobci uložil kázeňský trest spočívající v umístění do uzavřeného oddílu na 2 dny s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení nepodmíněně, neboť „dne 4. 5. 2021 při výměně prádla na ubytovně F dozorce zjistil, že výše jmenovaný odevzdal na výměnu roztržené prostěradlo. Na dotaz dozorce dotyčný odpověděl, že ho takto již roztržené nafasoval. Dotazem ve skladu dozorce zjistil, že toto není možné, protože prádlo je před výdejem vždy zkontrolováno. Tímto svým jednáním porušil ustanovení zákona č. 169/1999 Sb., § 28 odst. 1, ve znění pozdějších předpisů, který stanovuje, že odsouzený je ve výkonu trestu povinen „šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek“.
7. Rovněž i proti posledně označenému rozhodnutí podal žalobce stížnost, která byla poté rozhodnutím speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, podle § 60 odst. 1, 2 písm. b) řádu výkonu trestu zamítnuta.
8. Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) byla dne 1. 6. 2021 doručena žalobcova žaloba ze dne 25. 5. 2021 proti rozhodnutí žalované, které žalobce označil jen čísly jednacími, a sice č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T a č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T. Dále nicméně v textu žaloby uvedl, že „o vině a trestu“ bylo rozhodnuto dne 23. 5. 2021 a že se „jedná o takové řízení, které lze u KS ve správním řízení napadnout“. Žaloba tedy směřovala proti rozhodnutím vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T a č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T. Byť byla žaloba určena pro zdejší soud, žalobce ji zaslal (k poštovní přepravě předána dne 26. 5. 2021) Okresnímu soudu v Sokolově, kterému byla doručena dne 27. 5. 2021. Zdejší soud pak žalobu od Okresního soudu v Sokolově obdržel, jak uvedeno již shora, dne 1. 6. 2021.
9. Dne 9. 6. 2021 bylo soudu doručeno další žalobcovo podání, datované dnem 8. 6. 2021, směřující proti rozhodnutí žalované č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, kdy toto rozhodnutí bylo žalobci dle textu žaloby doručeno dne 7. 6. 2021. Předmětné podání bylo nejprve zaevidováno pod sp.zn. Na 9/2021, posléze bylo převedeno pod sp.zn. 77 A 71/2021. Hodnoceno zpětně, k takovému kroku nemělo dojít, neboť podání ze dne 8. 6. 2021 bylo samostatnou žalobou proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T a jako takové mělo být evidováno pod samostatnou značkou. S ohledem na dosavadní průběh řízení však soud již na zařazení předmětného podání pod sp.zn. 77 A 71/2021 nic neměnil.
10. V neposlední řadě byla soudu dne 17. 6. 2021 doručena žalobcova žaloba proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T; žaloba byla zaevidovaná pod sp.zn. 57 A 82/2021. Usnesením soudu ze dne 15. 7. 2021, č.j. 57 A 82/2021-28, byla tato žaloba odmítnuta dle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“), neboť senát 57 A zdejšího soudu shledal, že je zde dána překážka litispendence, tj. že o téže věci již řízení u soudu probíhá. V odůvodnění usnesení konstatoval, že „z úřední činnosti je soudu známo, že žalobce podal dne 27. 5. 2021 Okresnímu soudu v Sokolově žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu ust. § 65 a násl. s. ř. s., kterou brojil proti rozhodnutím žalované č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T a č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T. Zdejšímu soudu byla tato žaloba postoupena dne 2. 6. 2021. Řízení o této žalobě zdejší soud vede pod sp. zn. 77 A 71/2021. V průběhu řízení sp. zn. 77 A 71/2021 zdejší soud shledal, že žalobce

svou žalobou brojil proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, tj. proti témuž rozhodnutí, proti němuž žalobce brojí žalobou i v nyní projednávané věci.“. K tomu senát 77 A uvádí, že obsah soudního spisu sp.zn. 77 A 71/2021 ani v nejmenším nesvědčí tomu, že by k okamžiku vydání usnesení soudu ze dne 15. 7. 2021, č.j. 57 A 82/2021-28, žalobce v rámci řízení vedeného pod sp.zn. 77 A 71/2021 brojil proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T. Žalobce svojí žalobou ze dne 25. 5. 2021 či ze dne 8. 6. 2021 stěží mohl napadat v ty dny ještě neexistující rozhodnutí ze dne 15. 6. 2021. Jakkoli se senát 77 A neztotožňuje s posouzením této věci senátem 57 A, připustil i tak žalobcovu žalobu proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, neboť pokud by tak neučinil, dopustil by se soud vůči žalobci nepřipustného odmítnutí spravedlnosti.

11. Lze tedy shrnout, že žalobce se pod sp.zn. 77 A 71/2021 domáhal přezkumu:

- rozhodnutí vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T,
- rozhodnutí vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T,
- rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T
- rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T.

[II] Žaloby

12. Z důvodů níže vyložených bude na tomto místě rekapitulován toliko obsah žalob (včetně jejich doplnění) proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T a rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T.
13. Proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, žalobce namítal, že žalovaný nerespektuje žalobcova práva v kárném řízení, která jsou zakotvena ve správním řádu, jenž se vztahuje i na řízení o přestupcích ve výkonu trestu. V doplnění žaloby žalobce uvedl, že žalovaný dne 3. 5. 2021 zahájil s žalobcem kázeňské řízení spočívající v tom, že v cele č. 219 odd. F), kterou žalobce sdílel se spoluvězněm Antonínem Bartoněm, ho v ranních hodinách Bartoň napadl pro nezájem žalobce darovat mu porci kávy. Bartoň byl agresivní, před čímž se žalobce schoval k WC a zadělal se plech. sklápějícími dveřmi. Bartoň do dveří kopal, čímž se dveře odrazily a kleply do umyvadla, které přitom prasklo. Bartoň řval, napustil kýbl studené vody a chlel ho na žalobce. Ten vymáčkl tísňový hlásič, vyběhl od záchodu a vyšplhal na horní část katru cely, aby se před Bartoněm schoval. Poté přišli dva dozorcí a žalobce ze strachu zvolal, ať ho přestěhují nebo se zabije sám. Pak slezl na zem, dozorcí ho spoutali a uvěřili verzi Bartoně. Žalobce byl spoutaný odveden na sprchy a tam připoutaný ke katru čekal na výjezd k lékaři do Nemos – Sokolov.
14. Dále žalobce uvedl, že dne 23. 5. 2021 vychovatel žalované ztrestal žalobce 7 dny pobytu na OVKT. Žalobce si podal blanketní stížnost, kterou pak odůvodnil. Dne 25. 5. 2021 pedagog žalované stížnost uznal a věc vrátil zpět vychovateli. Dne 31. 5. 2021 vychovatel znovu rozhodl a žalobce ztrestal 7 dny pobytu na OVKT. Žalobce opět „*blanketně namítal*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

a pak odůvodnil“. Dne 7. 6. 2021 „nalézací – pedagog“ stížnost zamítl. Žalobce nastoupil kázeňský trest dne 15. 6. 2021 ve 14:30 hod. a dne 22. 6. 2021 ve 14:30 hod. byl trest ukončen. Žalobce je přesvědčen, že žalovaná na danou situaci reagovala neadekvátně, ne ve prospěch účelu trestu. Žalovaná věděla, že Bartoň měl v minulosti podobné konflikty s jinými vězni, a neměla tedy žalobce umisťovat do cely s Bartoněm. Žalobce nemohl spáchat protiprávní jednání tím, že když nemohl z cely utéct, tak mu nezbývalo než vyšplhat na mříž a čekat na pomoc. To, že z leknutí zvolal „dejte mě pryč, nebo se zabiji sám“, není možné, aby v komplexu na celou situaci žalovaná zhodnotila, že jen žalobce je přestupcem proti normám o VTOS. Naopak Bartoně, co incidentem rozkopl a zničil umyvadlo, žalovaná nijak neřešila. Věc se objektivně dala řešit i jako trestný čin násilí proti jednotlivci ze strany Bartoně. Žalovaná si však idealizuje svoji činnost tím, že ze všeho viní žalobce, aby tím před orgány, kde si žalobce stěžuje – KSZ, GŘ VS ČR atd., vykazala, že je to naopak žalobce, kdo soustavně porušuje normy o VTOS. Žalobce je toho názoru, že žalovaná v řízení nepostupovala objektivně a v souladu se správním řádem.

15. Proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, namítal žalobce následující. Žalobce dne 8. 4. 2021 nastoupil do VTOS k žalované a při nástupu nafasoval mj. lůžkoviny. Dne 14. 4. 2021 byl žalobce umístěn na oddíl mezi vězně, kteří ho při nástupu okradli o osobní věci a dne 15. 4. 2021 mu při pobytu mimo celu č. 106 zničili ústavní prostěradlo. Žalobce sepsal stížnost a adresoval ji řediteli. Dne 16. 4. 2021 se stal incident viz sp.zn. 77 A 65/2021 KS Plzeň a žalobce byl odstěhován na jiný objekt. Dne 4. 5. 2021 žalobce vyměnil lůžkoviny a VS sepsala záznam o přestupku, že žalobce ničí majetek věznice. Žalobce uvedl, že prostěradlo bylo zničené a věc oznámil OPAS. Dne 23. 5. 2021 žalovaná rozhodla, že žalobce spáchal přestupek, a potrestala ho 2 dny pobytu na uzavřeném odd. Žalobce si podal blanketní stížnost, kterou dále zdůvodnil. Dne 25. 5. 2021 speciální pedagog žalované stížnost uznal a vrátil věc zpět k dořešení vychovateli. Dne 7. 6. 2021 OPAS „podal uz“, kdy uvedl, že „nebyl zjištěn spáchaný tč a nebude řešit přestupky“. Dne 9. 6. 2021 žalovaná opět rozhodla, věc odůvodnila a žalobce opět potrestala 2 dny pobytu na OVKT. Žalobce si podal stížnost a opět ji odůvodnil. Dne 15. 6. 2021 „nalézací orgán – jiný pedagog stížnost odmítl“. Žalobce nastoupil trest dne 22. 6. 2021 ve 14:30 hod. a trest skončil dne 24. 6. 2021 ve 14:30 hod. Žalovaná dle žalobce nepostupovala v řízení o věci objektivně a v souladu se správním řádem a ustálenou judikaturou. Žalovaná nijak žalobci neprokázala, že by to byl žalobce, kdo úmyslně majetek žalované – prostěradlo poškodil. Naopak to byla žalovaná, kdo měl adekvátně na stížnost žalobce reagovat, když on psal řediteli oznámení o poškození věci. Žalovaná se ohání tvrzením, že žalobce uvedl, že prostěradlo dostal zničené dne 8. 4. 2021 ve skladu. Toto postrádá známky faktu, neboť i „z uz OPAS 7. 6. 21 konstatoval“, že oznámení dostal, avšak nemá kompetenci to řešit. A to v době, kdy žalovaná zahájila kázeňské řízení. Jestliže zde byl tedy vykázán střet možného zájmu mezi § 46 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu“), a § 35 odst. 3 řádu výkonu trestu, tak nebylo primárně nutné, aby žalovaná žalobce kárně řešila za něco, co neudělal – poškodil majetek věznice – tvrdí žalovaná, která na podání žalobce dle § 35 odst. 3 řádu výkonu trestu dosud nereagovala, v neshodě § 175 správního řádu, kterým je žalovaná povinna se řídit. Žalobce je přesvědčen, že žalovaná ho potrestala bez relevantních důvodů a naprosto účelově.

[III] Vyjádření žalované

16. Žalovaná k věci jen stručně uvedla, že vždy postupuje v souladu se zákonem a žalobní tvrzení jsou jen žalobcovým subjektivním názorem bez jakéhokoliv racionálního základu. Žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

se dlouhodobě a opakovanými žalobami domáhá jako odsouzený ve výkonu trestu odnětí svobody úlev či jiných institutů, které jsou buď nenárokové, nebo nerealizovatelné.

[IV] Replika žalobce

17. Žalobce reagoval na vyjádření žalované podáním doručeným soudem dne 29. 3. 2021. Podání však neobsahuje žádnou argumentaci k věci samé, žalobce se jím toliko domáhá, aby žalovaná konkretizovala své vyjádření (viz shora), resp. aby odpověděla na jím položené otázky.

[V] Rozhodnutí soudu

18. Řízení ve správním soudnictví je upraveno soudním řádem správním.
19. Soud rozhodl ve věci bez jednání. Pokud jde o rozhodnutí označená níže v bodě A., pak soud neprojednával věc samu (věci samé), a proto mohl rozhodnout bez jednání (§ 49 odst. 1 věta první s. ř. s. a contrario). Pokud jde o rozhodnutí označená níže v bodě B., pak žalovaná s rozhodnutím věci bez jednání souhlasila a žalobce nevyjádřil ve stanovené lhůtě s takovým projednáním věci nesouhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.); rozhodnutí věci bez jednání soudu v tomto případě současně umožnil § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

A.

Rozhodnutí vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, a rozhodnutí vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T

20. Podle § 103 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 s. ř. s. *kdykoliv za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení).*
21. Mezi podmínky řízení patří mimo jiné i podmínka přípustnosti žaloby.
22. Nestanoví-li soudní řád správní nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li to zvláštní zákon (§ 5 s. ř. s.). V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nachází tato zásada odraz v § 68 písm. a) s. ř. s., dle kterého *je žaloba nepřijatelná také tehdy, nevyčerpali-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k oprávněnému prostředku jiného.*
23. Před podáním žaloby proti rozhodnutí správního orgánu je tedy třeba vždy nejprve vyčerpat řádné opravné prostředky ve správním řízení, jsou-li zákonem připuštěny. Podmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby k soudu je nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve své procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Soudní přezkum správních rozhodnutí je totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivně veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2005, č.j. 2 Afs 98/2004-65, publikovaný ve Sb. NSS pod č. 672/2005; všechna soudem citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Tato ustanovení nevybočují z ústavní roviny dané věci, neboť subsidiarita soudního přezkumu má své racionální odůvodnění v tom, že soudy nemají

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

suplovat odvolací orgány veřejné zprávy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2008, č.j. 2 As 11/2008-42).

24. Podle § 52 odst. 1 zákona o výkonu trestu *má odsouzený právo do 3 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podat proti němu stížnost. Odkladný účinek má jen stížnost proti uložení kázeňského trestu propadnutí věci.*
25. Podle § 52 odst. 3 zákona o výkonu trestu *o stížnosti rozhodne do 5 pracovních dnů od jejího podání ředitel věznice nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby. K rozhodnutí o stížnosti nelze zmocnit zaměstnance, který kázeňský trest uložil nebo který rozhodl o zabránění věci. O stížnosti proti rozhodnutí ředitele věznice rozhodne generální ředitel Vězeňské služby.*
26. Podle § 60 odst. 2 řádu výkonu trestu *zaměstnanec Vězeňské služby, který je oprávněn rozhodnout o stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, a) zamítne stížnost, byla-li zaviněním odsouzeného podána opožděně, b) zamítne stížnost, jestliže je spáchání kázeňského přestupku odsouzeným a jeho zavinění prokázáno a uložený kázeňský trest je úměrný závažnosti spáchaného přestupku a je v souladu s účelem výkonu trestu, c) změní kázeňský trest, jestliže je spáchání kázeňského přestupku odsouzeným a jeho zavinění prokázáno, ale uložený kázeňský trest není v souladu s účelem výkonu trestu; změní-li příslušný zaměstnanec Vězeňské služby druh nebo výši uloženého kázeňského trestu, musí být nový kázeňský trest vždy mírnější než ten, který byl odsouzenému původně uložen, d) zruší uložený kázeňský trest, nebyly-li dostatečně objasněny všechny skutečnosti, které jsou pro uložení kázeňského trestu významné, nebo jsou-li dosavadní důkazy pro rozhodnutí nedostatečné, a vrátí věc k novému kázeňskému řízení zaměstnanci Vězeňské služby, který kázeňský trest uložil. V rámci nového kázeňského řízení nelze odsouzenému uložit kázeňský trest přísnější, než který byl uložen původně; proti novému rozhodnutí o uložení kázeňského trestu má odsouzený právo podat stížnost, e) zruší uložený kázeňský trest, není-li prokázáno, že se odsouzený kázeňského přestupku dopustil*
27. Proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu se tedy lze bránit řádným opravným prostředkem, a to stížností, kterou lze podat do 3 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Žalobce byl o této možnosti v rozhodnutích vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021 o uložení kázeňských trestů řádně poučen a ještě týž den tohoto svého práva rovněž využil. O stížnostech bylo speciálním pedagogem žalované rozhodnuto dne 25. 5. 2021. Téhož dne byl žalobce s rozhodnutími o stížnostech seznámen. Dnem 25. 5. 2021 je rovněž datována žaloba, která však svým obsahem existenci rozhodnutí o stížnostech ani v nejmenším nezmiňuje, výslovně uvádí jen tolik, že správní orgán rozhodl dne 23. 5. 2021 a že bylo rozhodnuto o vině a trestu. Z toho soud usuzuje, že žalobce při sepisu žaloby nevyčkal rozhodnutí o stížnostech a podal žalobu proti prvoinstančním rozhodnutím. Tím však nenaplnil podmínku vyčerpání řádných opravných prostředků uvedenou v § 5 s. ř. s. a § 68 písm. a) s. ř. s. a jeho žaloba je v tomto rozsahu nepřijatelná.
28. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřijatelný.*
29. Protože žalobce podal žalobu proti rozhodnutím vychovatele žalované ze dne 23. 5. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T a č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, která je nepřijatelná dle § 68 písm. a) s. ř. s., postupoval soud dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a žalobu v obou částech usnesením odmítl (výrok III., IV.), aniž se zabýval její důvodností (důvodností žalobních bodů).
30. Soud nicméně dále považuje za nezbytné uvést následující.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

31. I kdyby žalobce býval vyčkal rozhodnutí o stížnostech proti rozhodnutím o uložení kázeňských trestů a až tyto napadl žalobou, nemohl by se soud ani tehdy žalobou po věcné stránce zabývat.
32. Rozhodnutími ze dne 25. 5. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T a č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, o žalobcových stížnostech, speciální pedagog žalované v obou případech zrušil uložený kázeňský trest a věc vrátil k novému kázeňskému řízení zaměstnanci Vězeňské služby, který kázeňský trest uložil.
33. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.*
34. Podle § 68 písm. e) s. ř. s. *žaloba je nepřijatelná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.*
35. Podle § 70 písm. a) s. ř. s. *ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.*
36. Z uvedených ustanovení vyplývá, že v rámci řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle dílu I hlavy II části třetí soudního řádu správního se lze ve správním soudnictví domáhat přezkoumání toliko těch rozhodnutí správních orgánů, která jsou rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., tzn. rozhodnutími, jimiž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti žalobce.
37. Z ustálené judikatury správních soudů lze k této otázce odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2021, č.j. 5 As 28/2021-38 (a tam shrnutou judikaturu k této problematice), ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl:

„[20] Podle § 70 písm. a) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání výslovně vyloučeny ty úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 As 51/2017-28). Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu pak vyplývá, že rozhodnutí odvolacího správního orgánu vydané podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu, kterým se odvoláním napadené rozhodnutí nebo jeho část ruší a věc se vrací k novému projednání správnímu orgánu I. stupně, který rozhodnutí vydal, v zásadě nemůže být rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. právě z toho důvodu, že nijak nezasahuje do hmotněprávní sféry jeho adresátů, neboť není konečným rozhodnutím ve věci [srov. např. rozsudky ze dne 16. 5. 2018, č. j. 6 As 70/2018-52, ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 As 51/2017-28, ze dne 20. 5. 2015, č. j. 1 As 23/2015-49, ze dne 14. 5. 2014, č. j. 10 As 33/2014-34, ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 30/2010-219, či ze dne 14. 5. 2008, č. j. 2 As 37/2007-111 (závěry posledně zmiňovaného rozsudku byly potvrzeny usnesením Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2011, sp. zn. I. ÚS 2092/08)].

[21] Dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu z tohoto závěru připouští úzce vymezené výjimky ve specifických případech. První z nich zohlednil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 11. 2007, č. j. 9 As 49/2007-44, který připustil, že i rozhodnutí odvolacího orgánu, jímž se ruší odvoláním napadené rozhodnutí a věc se vrací správnímu orgánu, který je vydal, k novému projednání, za určitých okolností může zakládat, měnit, rušit či závazně určovat veřejná subjektivní práva nebo povinnosti účastníků řízení. Nejvyšší správní soud však v navazující judikatuře dospěl k závěru, že se v uvedeném případě jednalo o zcela specifickou situaci, kdy v důsledku časové prodlevy v délce několika let mezi vydáním rozhodnutí správního orgánu I.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

stupně a jeho zrušením k odvolání opomenutého účastníka řízení došlo k zásadnímu zásahu do veřejných subjektivních práv vykonávaných na základě domnělé právní moci prvostupňového rozhodnutí, byť nesprávně vyznačené v důsledku opomenutí účastníka řízení (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2016, č. j. 2 As 305/2015-24, ze dne 19. 9. 2019, č. j. 6 As 134/2019-38, či ze dne 26. 5. 2020, č. j. 1 As 34/2020-45).

[22] Ve vztahu k zákonu o svobodném přístupu k informacím judikatura dovodila druhou výjimku ze zmiňovaného pravidla v případě neúspěšných žadatelů o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, kteří čelili tzv. procesnímu „ping-pongu“ mezi povinným subjektem a odvolacím orgánem, tedy situaci, kdy odvolací orgán opakovaně rušil rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí požadované informace, a to ať již z toho důvodu, že povinný subjekt rozhodoval nezákonně, když nerespektoval závazný právní názor odvolacího orgánu, který podle dřívější úpravy nemusel být ve všech těchto případech oprávněn rozhodnutí povinného subjektu sám změnit, resp. nařídít poskytnutí informace, nebo naopak tímto postupem ve skutečnosti povinný subjekt a odvolací orgán zastíraly vzájemnou shodu na tom, aby informace žadateli fakticky poskytnuta nebyla a zároveň byl žadateli znemožněn přístup k soudní ochraně. V těchto případech nezákonně libovůle v rozhodování povinného subjektu a případně i odvolacího orgánu připustila dřívější judikatura Nejvyššího správního soudu možnost žaloby žadatele o informace proti zrušujícímu rozhodnutí odvolacího orgánu (viz např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 6 As 113/2014-35, ze dne 20. 9. 2016, č. j. 4 As 290/2015-25, a ze dne 21. 9. 2016, č. j. 4 As 289/2015-29), zároveň však, v rozporu s tímto přístupem, spatřoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2016, č. j. 3 As 278/2015-44, publ. pod č. 3517/2017 Sb. NSS, řešení této situace v možnosti žadatele žalovat naopak prvostupňové rozhodnutí povinného subjektu, který v rozporu se zrušujícím rozhodnutím odvolacího orgánu opět odmítl informaci poskytnut. Tento judikatorní rozpor odstranil až rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 24. 10. 2018, č. j. 7 As 192/2017-35, publ. pod č. 3834/2019 Sb. NSS, tím, že se přiklonil na stranu druhého z popisovaných řešení. Přitom navíc dal ve své argumentaci jasně najevo, že možnost této výjimky ze zásady subsidiarity soudního přezkumu správních rozhodnutí je dána zvláštní povahou řízení, resp. postupu ve věci žádosti o poskytnutí informace, jakož i atypickou pravomocí správního soudu nařídít povinnému subjektu poskytnutí informace.“

38. Ve světle shora uvedeného lze konstatovat, že v nyní posuzované věci se nejedná o případ, který by výjimečně připustil možnost podání žaloby proti zrušujícím rozhodnutím speciálního pedagoga žalované o řádném opravném prostředku, tj. o stížnosti. Po zrušení obou rozhodnutí ze dne 23. 5. 2021 o uložení kázeňského trestu následovala další řízení před vychovatelem žalované, v nichž bylo rozhodnuto dne 31. 5. 2021, resp. 9. 6. 2021, a poté další řízení o stížnostech, kdy speciální pedagog žalované definitivně rozhodl dne 7. 6. 2021, resp. dne 15. 6. 2021. Teprve až po definitivním skončení správního řízení bylo možno se (s ohledem na zásadu subsidiarity soudního přezkumu) obrátit na soud.
39. Lze tedy uzavřít, že rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 25. 5. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T a č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, o stížnostech se nijak nedotýkají subjektivních práv či povinností žalobce, nejsou tedy rozhodnutími správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., a proto jsou ze soudního přezkumu vyloučena.
40. Jelikož by se v daném případě žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí správního orgánu, která nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. [§ 68 písm. e) ve spojení s § 70

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

písm. a) s. ř. s.], soud by opět podle § 46 odst. 1 písm. d) žalobu, jako návrh podle tohoto zákona nepřipustný, usnesením odmítl.

B.

Rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, a rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T

B. 1.

Obecná východiska

41. Podle § 46 odst. 1 zákona o výkonu trestu kázeňským přestupkem je zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu. Podle § 46 odst. 2 zákona o výkonu trestu za kázeňský přestupek lze odsouzenému uložit kázeňský trest. Kázeňský trest se neuloží, jestliže samotným projednáním kázeňského přestupku s odsouzeným lze dosáhnout sledovaného účelu. Podle § 46 odst. 3 písm. f) zákona o výkonu trestu kázeňským trestem je umístění do uzavřeného oddílu až na 28 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení.
42. Podle § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo zmírňují a na podporu svých tvrzení navrhnout provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě.
43. Podle ustálené judikatury soudů „na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné např. s rozhodnutím správního orgánu nebo soudu. V kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase. Na druhou stranu ovšem těmito důvody nelze ospravedlnit libovůli při rozhodování o kázeňských trestech, které začasté velmi intenzivně zasahují do právní sféry odsouzeného. Je tedy třeba trvat na tom, aby při veškeré neformálnosti a stručnosti rozhodnutí žalované obsahovalo základní důvody, proč bylo rozhodnuto určitým způsobem, zejména ovšem vypořádání námitek uplatněných odsouzeným při projednání kázeňského přestupku.“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2022, č.j. 4 As 303/2021-35 a tam shrnutou judikaturu k této otázce)
44. K požadavku na náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného včetně jeho zavinění se vyslovil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 10. 11. 2021, č.j. 8 As 143/2020-37, bod [16] následovně: „Z § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu vyplývá požadavek na náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného včetně jeho zavinění. Nutnost prokázání viny odsouzeného jako podmínky pro uložení kázeňského trestu stanoví rovněž § 58 řádu výkonu trestu, který též obsahuje podrobnosti projednávání kázeňského přestupku. Odpovědnost za náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného přitom nese správní orgán, který o uložení kázeňského trestu rozhoduje. Dle § 3 správního řádu je povinností správního orgánu postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán ukládající kázeňský trest tedy nese odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně i odpovědnost za nesplnění této povinnosti (rozsudek NSS č. 9 As 338/2018 - 50, bod 14 a další tam uvedené rozsudky NSS).“

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

45. Dlužno doplnit, že v rámci řízení o uložení kázeňského trestu dle zákona o výkonu trestu se ve smyslu § 177 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), použijí základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až § 8 správního řádu, i když se dle § 76 odst. 1 zákona o výkonu trestu na řízení podle tohoto zákona správní řád nevztahuje (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č.j. 9 As 338/2018-50). Žalovaná tak byla povinna při svém rozhodování mj. přihlížet k okolnostem případu žalobce (§ 2 odst. 4 správního řádu), zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu) a umožnit žalobci uplatňovat jeho práva (§ 4 odst. 4 správního řádu). Zejména ve vztahu k posledně uvedené povinnosti žalované je zřejmé, že k jejímu naplnění je nutné, aby žalovaná nejen žalobci formálně umožnila obhajobu proti obvinění z kázeňského přestupku a uplatnit opravný prostředek (stížnost) proti rozhodnutí o kázeňském přestupku (§ 47 odst. 1 a § 52 odst. 1 věta první zákona o výkonu trestu), nýbrž aby mu výkon jeho práv umožnila i materiálně, tj. aby k jeho obhajobě přihlížela a jeho námítky či důkazní návrhy vypořádala.
46. Ačkoli tedy soudy při přezkumu rozhodnutí o uložení kázeňských trestů odsouzeným dle zákona o výkonu trestu nemají klást přepjaté požadavky z hlediska jejich formálních a obsahových náležitostí, neboť je z povahy věci nelze zcela srovnávat s rozhodnutími jiných správních orgánů (příp. soudů), tak i takováto „méně formální“ rozhodnutí o uložení kázeňských trestů musí plnit elementární požadavky, kterými je jednak srozumitelnost rozhodnutí, jednak dostatečné odůvodnění v rozhodnutí přijatých závěrů, které musejí mít oporu v náležitě zjištěném skutkovém stavu věci, a musí vypořádávat námítky uplatněné odsouzeným při projednání kázeňského přestupku.
47. Soud se proto v prvé řadě zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadených rozhodnutí, resp. příslušných prvoinstančních rozhodnutí o uložení kázeňského trestu (z hlediska soudního přezkumu činí rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek). K případné nepřezkoumatelnosti rozhodnutí je soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2003, č.j. 2 Ads 33/2003-78, publ. pod č. 523/2005 Sb. NSS, a ze dne 9. 6. 2004, č.j. 5 A 157/2002-35, publ. pod č. 359/2004 Sb. NSS).

B.2

Rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T

48. Soud dospěl k závěru, že shora označené napadené rozhodnutí ve spojení s prvoinstančním rozhodnutím je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.
49. Podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.*
50. Podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tedy nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívá v nesrozumitelnosti rozhodnutí nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost předchází případné nepřezkoumatelnosti pro nedostatek jeho důvodů; důvody rozhodnutí lze zkoumat toliko u rozhodnutí srozumitelných (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č.j. 3 As 51/2007-84). Za nesrozumitelnost rozhodnutí soudy považují například případy, kdy výrok je v rozporu s odůvodněním nebo jehož důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č.j. 2 Azs 47/2003-

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

130). Dostatečná specifikace včetně počtu a popisu jednotlivých skutků včetně jejich právního hodnocení je v situaci vícečinného souběhu přestupků nebo správních deliktů nezbytnou podmínkou přezkoumatelnosti správního rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2009, č.j. 7 As 55/2009-56). Nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí spočívající v jeho nesrozumitelnosti může být dána i tehdy, pokud v případě správního trestání za více správních deliktů z výroku či odůvodnění rozhodnutí zřetelně nevyplývá počet a popis jednotlivých skutků, za něž je delikvent postižen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č.j. 3 As 51/2007-84). Rozhodnutí samozřejmě nebude nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, pokud je rozpor odstranitelný výkladem, tj. nebudou-li po interpretaci napadeného rozhodnutí jako celku – s přihlédnutím k obsahu spisu a k úkonům správních orgánů a účastníků – pochyby o jeho významu. To platí tím spíše, pokud rozpor, který má působit nesrozumitelnost rozhodnutí, spočívá pouze v písařské chybě (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2006, č.j. 1 Afs 38/2006-72).

51. Výroková část prvoinstančního rozhodnutí vychovatele žalované ze dne 31. 5. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, o uložení kázeňského trestu zní takto: *„Dne 3. 5. 2021 v 7,35 hod. na ubytovně F, 1. patro na cele č. 219 výše jmenovaný rozbil umyvadlo a brozil sebepoškozením. Jmenovaný tímto jednáním porušil § 28, odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb. kde se uvádí, že odsouzený je ve výkonu trestu povinen splnit pokyny a nařízení zaměstnanců VS ČR, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku a dále svým jednáním porušil ustanovení zákona č. 169/1999 Sb., § 28 odst. 3, písm. f., ve znění pozdějších předpisů, který mimo jiné zakazuje „se úmyslně poškozovat na zdraví“. Proto dle zákona č. 169/1999 Sb., § 46, odst. 3, písm. f) – ukládám kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 7 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení nepodmíněně.“*
52. Speciální pedagog žalované, který dle výroku svého rozhodnutí ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, rozhodoval o *„stížnosti odsouzeného ... proti rozhodnutí vychovatele o uložení kázeňského trestu 7dnů UOMPZ dle § 46, odst. 3f zákona č. 169/1999 Sb. o VTOS za porušení ust. § 28 odst. 1 zák. č. 169/1999 Sb. a porušení ust. § 28 odst. 3f. zák. č. 169/1999 Sb. o VTOS po prověření všech uváděných skutečností, včetně osobního vyjádření odsouzeného“*, stížnost zamítl.
53. Podle § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce, plnit úkoly vyplývající z programu zacházení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice. Dále je povinen dodržovat opatření a pokyny podle zvláštních právních předpisů k zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany.
54. Podle § 28 odst. 3 písm. f) zákona o výkonu trestu odsouzeným je zakázáno předstírat poruchu zdraví nebo se úmyslně poškozovat na zdraví.
55. Výroková část rozhodnutí o uložení kázeňského trestu tedy hovoří jednak o rozbití umyvadla a jednak o hrozbě sebepoškozením. *„Tímto jednáním“* pak měl žalobce porušit § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu co do povinnosti *„plnit pokyny a nařízení zaměstnanců VS ČR, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku“*, a *„dále svým jednáním“* měl porušit § 28 odst. 3 písm. f) zákona o výkonu trestu co do zákazu *„úmyslně se poškozovat na zdraví“*. Nicméně pokud jde o právní kvalifikaci žalobcova jednání, není

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

z výrokové části rozhodnutí zřejmé, jaké jednání pod jaké ustanovení zákona o výkonu trestu správní orgán podřadil. Správní orgán nejprve ve skutkové větě uvedl, že žalobce „rozbil umyvadlo a brozil sebepoškozením“, tedy popsal dva skutky, aby posléze hovořil výhradně v jednotném čísle a uvedl, že „tímto jednáním“ žalobce porušil jedno zákonné ustanovení a „dále svým jednáním“ porušil další (jiné) zákonné ustanovení. Jakým „tímto jednáním“ a jakým „dále svým jednáním“ měl žalobce porušit to které zákonné ustanovení, není z výrokové části rozhodnutí patrné. V průběhu řízení (ani v rozhodnutí) nadto nebylo konkretizováno, jaké „pokyny a nařízení zaměstnanců VS ČR“ žalobce neplnil, jaké „zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku“, žalobce nedodržel a jak se „úmyslně se poškodil na zdraví“.

56. Na takto neurčitě formulovanou výrokovou část prvoinstančního rozhodnutí pak navazuje odůvodnění, v jehož úvodu správní orgán konstatuje toto: „Na základě známých skutečností ze Záznamu o kázeňském přestupku nelze jednoznačně určit, kdo se dopustil rozbití umyvadla na cele č. 219. Proto jsem od potrestání za tuto část přestupku upustil. Odsouzený se však svými výhrůžkami o sebepoškození („pokud mě nepřestěhujete na jinou celu, tak se zabiju“) jednoznačně dopustil závažného kázeňského přestupku.“ V naprostém rozporu s výrokovou částí rozhodnutí se tedy z odůvodnění podává, že správní orgán „upustil“ od potrestání za „část přestupku“ spočívající v rozbití umyvadla a že kázeňský trest byl žalobci uložen toliko za výhrůžky sebepoškození. Právní kvalifikace posledně uvedeného jednání pak zůstává zastřena, neboť ani z odůvodnění není patrné, jak správní orgán po právní stránce kvalifikoval výhrůžky sebepoškození, odůvodnění rozhodnutí v tomto ohledu zcela mlčí.
57. Rozpor mezi výrokem a odůvodněním prvoinstančního rozhodnutí je tedy zcela zřejmý a není přitom odstranitelný výkladem. Nejenže si tyto části rozhodnutí výslovně protirečí, ale současně nelze nevidět, že zde vedle rozporu mezi výrokem a odůvodněním existuje i zásadní nesrozumitelnost samotného výroku a ostatně i nesrozumitelnost odůvodnění.
58. Speciální pedagog žalované v rámci řešení stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu zcela pominul výše vytčené vady prvoinstančního rozhodnutí a sám k nesrozumitelnosti věci navíc ještě přispěl. Speciální pedagog žalované zamítnutím stížnosti přijal za své, že žalobci byl dle výrokové části prvoinstančního rozhodnutí uložen kázeňský trest za dva skutky a za porušení dvou ustanovení zákona o výkonu trestu, ač nebylo zřejmé, jakým jednáním mělo být to které ustanovení porušeno, současně ale v odůvodnění rozhodnutí o stížnosti spatřoval žalobcův přestupek toliko v porušení jednoho zákonného ustanovení, a to § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu, kterého se měl dle speciálního pedagoga žalované dopustit žalobce tím, že hrozil spácháním sebevraždy, což se neslučuje s povinností odsouzeného ve výkonu trestu „dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku“. K rozporu mezi počtem postižených jednání a počtem porušených zákonných ustanovení, se speciální pedagog nijak nevyjádřil. Tento na první pohled patrný rozpor a navíc nedostatek jakéhokoliv odůvodnění nelze akceptovat. Uvedený postup speciálního pedagoga žalované je v rozporu nejen s právní úpravou, ale i s judikaturou správních soudů.
59. Rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, tedy vykazuje znaky nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti pro vnitřní rozpory tohoto rozhodnutí. Takto vadné rozhodnutí nelze podrobit soudnímu přezkumu. Rozhodnutí postrádá srozumitelnost v takové míře, že vylučuje zkoumání důvodnosti žaloby.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

60. Na základě výše uvedeného proto soud ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T, pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti a vyslovil, že věc se vrací žalované k dalšímu řízení (výrok I.). Žalovaná je vázána právním názorem vysloveným soudem v rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

B.3

Rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T

61. Po seznámení se shora označeným rozhodnutím, jakož i souvisejícími listinami týkajícími se předmětného kázeňského přestupku, které byly soudu žalovanou postoupeny v rámci správního spisu, dospěl soud k závěru, že i rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, trpí nepřezkoumatelností, a to nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.
62. Žalobce podal proti prvoinstančnímu rozhodnutí vychovatele žalované ze dne 9. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, včasnou stížnost. Obsahem stížnosti včetně jejího doplnění bylo následující: Kázeňský spis má toho času 20 stran + žalobcem psané poloviční A4. Ve spisu se nenachází žalobcova žádost o pomoc ze strany správního orgánu. Dne 9. 6. 2021 „trestající vychovatel“ objektu „F2I“ sdělil žalobci, že jej trestá dle výroku v rozhodnutí. Proti postupu vychovatele v kárném řízení podává žalobce tuto odůvodněnou stížnost. Trestající nerespektuje žalobcova práva. Vyplývá to z jeho postoje v tomto řízení. Ač si byl vědom, že mu žalobce dne 9. 6. 2021 ráno dával do ruky žádost na správní orgán, kterou žalobce žádal o potvrzení o kárném řízení a potvrzení o žalobcových majetkových a sociálních poměrech, aby si žalobce mohl obstarat ke kárnému řízení právní pomoc, tak aniž by vychovatel tento list založil do spisu, jak o to byl žádán, toto ignoroval a dál si řízení vedl s cílem ne objektivně věc prověřit, ale s cílem na žalobce represivně působit. O tom, že by žalobce prostěradlo zničil, není jediný relevantní důkaz. Jednak není zřejmé, jak žalobce prostěradlo zničil, kdy ho zničil a kdo toho byl svědkem. V kárném spisu je výpověď pouze prap. VS Tomáše Trollera, nikoho jiného. Dále ve spisu o počtu 20 listů není jediný fotodůkaz vykazující poškození věci. Není vyčíslena škoda, není tam prostě nic. Stanovisko OPAS lze chápat tak, že tento orgán neřeší stížnosti odsouzených na případná protiprávní jednání z okolí odsouzených. Trestající žalobci před svým rozhodnutím neumožnil navrhnout další důkazy a ty do spisu založit. A to i přes to, že na to byl žalobcem „upozorněn“. Žalobce odmítá, že by osobně prostěradlo zničil, neměl k tomu žádný důvod. S tímto se však trestající nevypořádal. Nejen že tedy toto kárné řízení obsahuje nedostatky dle správního řádu, dále se toto řízení potýká s důkazní nouzí, kdy z pouhého nalezení zničeného prostěradla nelze označit žalobce za 100% pachatele poškozování věci. Žalobce proto navrhuje zrušit rozhodnutí trestajícího, založit do spisu opis dopisu ze dne 9. 6. 2021 spr. odd. a ve věci nechat znovu objektivně rozhodnout a rozhodnutí opřít o 100% důkaznost, k čemuž dosud nedošlo.
63. Speciální pedagog žalované měl tudíž k obsahu stížnosti v odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, přihlédnout a vypořádat ho. To však speciální pedagog žalované neučinil. Předmětné rozhodnutí je odůvodněno takto: „Po prověření všech uváděných skutečností, zejména však kontrolou doložených materiálů, zejména záznamem o káz. přestupku a protokolem o způsobené škodě a ztrátě, je spáchání kázeňského přestupku odsouzeným jednoznačně prokázáno. Vychovatel v rozhodnutí správně popsal všechny důvody pro uložení kázeňského trestu, vzhledem k minimální měsíční lhůtě projednání přestupku

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

jmenovaný odsouzený nepředložil informaci o advokátovi, který by jej zastupoval v kázeňském řízení, nebylo možné dále kázeňské řízení odkládat a rovněž nebylo shledáno pochybení v překročení kázeňské pravomoci vychovatele, který kázeňský trest uložil, včetně druhu a výše uloženého trestu, který odpovídá závažnosti kázeňského přestupku.“ Vysoká míra obecnosti a univerzálnosti citovaného odůvodnění brání tomu, aby soud akceptoval takové odůvodnění za řádné vypořádání stížních námitek. Odůvodnění, které postrádá specifikaci konkrétních skutečností, uvedení konkrétních závěrů správního orgánu nebo alespoň stručných skutkových nebo právních argumentů, je v podstatě jen pouhou parafrází § 60 odst. 1 řádu výkonu trestu, dle kterého *je-li stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podána ve stanovené lhůtě, je příslušný zaměstnanec Vězeňské služby povinen přezkoumat, zda je prokázáno, že se skutek, v němž je spatřován kázeňský přestupek, stal, zda jej spáchal odsouzený, zda tento skutek je kázeňským přestupkem, jakož i další významné okolnosti. Současně přezkoumá, zda nebyla překročena kázeňská pravomoc zaměstnance Vězeňské služby, který kázeňský trest uložil.* Jediné, co by snad bylo možné toliko okrajově považovat za tvrzení související se stížností, je konstatování speciálního pedagoga žalované, že žalobce „*nepředložil informaci o advokátovi, který by jej zastupoval v kázeňském řízení*“ a že „*nebylo možné dále kázeňské řízení odkládat*“. Jelikož ale v daném případě nečinil žalobce (mimo jiné) sporným to, zda předložil či nepředložil „*informaci o advokátovi*“, ale to, že bezvýsledně žádal správní orgán o potvrzení o kázeňském řízení a o svých majetkových a sociálních poměrech, aby si mohl obstarat právní pomoc, je shora uvedené konstatování mimoběžné a neposkytuje odpověď na žalobcovu námitku.

64. Soud dodává, že na jedné straně rozhodování o kázeňských přestupcích na poli zákona o výkonu trestu jistě nemusí splňovat nároky kladené na řízení a rozhodování podle části druhé správního řádu, ale na druhé straně to neznamená, že by mohla být podání odsouzených bez dalšího pomíjena. Správní orgán sice nemusí explicitně vypořádávat každé podání odsouzených v jeho plné šíři, ale je povinen ve svém rozhodnutí alespoň stručně uvést, k jakým podáním přihlížel a jak je vypořádal, příp. k jakým nepřihlížel a proč (např. že se podle správního orgánu netýkala předmětu řízení), a to i vzhledem k tomu, že může docházet k případům, kdy odsouzení mohou správní orgán zahlcovat svými podáními, jež nemusí být naplněním jejich procesních práv, ale projevem jejich zneužití.
65. Jelikož speciální pedagog žalované neuvedl v rozhodnutí ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, ke stížnosti v podstatě vůbec ničeho, nemůže zákonnost tohoto rozhodnutí před soudem obstát. Speciální pedagog žalované pochybil, když v předmětném rozhodnutí stížnost pominul a argumentací v ní uvedenou se nezabýval. Soud zdůrazňuje, že se nezabýval otázkou, zda by posouzení námitek uvedených ve stížnosti mohlo na výroku napadeného rozhodnutí něco změnit. Správní soudnictví je formou soudní kontroly veřejné správy. Správní soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumává napadené rozhodnutí správního orgánu, přičemž však svou činností nenahrazuje prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy. Soudní přezkum správních rozhodnutí je koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivních veřejných práv, který při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č.j. 9 Azs 14/2008-57). Svou úvahou, zda by zohlednění obsahu stížnosti mohlo mít vliv na věc, nesmí správní soud nahrazovat činnost (speciálního pedagoga) žalované a zhojit vadu řízení, která mohla vzniknout nezohledněním obsahu stížnosti v napadeném rozhodnutí. Takovou úvahou by totiž správní soud předjímal, zda by skutečnosti uváděné ve stížnosti mohly mít vliv na napadené rozhodnutí, což by bylo popřením principu práva na spravedlivý proces.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Je úkolem žalované, aby sama uvážila o relevanci a obsahu stížnosti a aby ji stručně, ale přezkoumatelně vyhodnotila (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2021, č.j. 9 Azs 51/2021-37).

66. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T, neobsahuje úvahu týkající se námitek uplatněných žalobcem ve stížnosti proti prvoinstančnímu rozhodnutí, je toto rozhodnutí speciálního pedagoga žalované nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Soud jej proto podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil pro nepřezkoumatelnost, a to aniž se zabýval žalobními body, neboť jejich posouzení by bylo předčasné; s ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí, soud současně vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení (výrok II.). Žalovaná je v dalším řízení vázána právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[VI] Náklady řízení

67. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.* Podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. *žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.*
68. Pokud tedy jde o žalobu, která byla odmítnuta (viz výrok III., IV.), nemá v tomto rozsahu žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o žaloby, kterým bylo vyhověno a napadená rozhodnutí byla zrušena (viz výrok I., II.), žalobce měl v tomto rozsahu úspěch, a proto má vůči neúspěšné žalované právo na náhradu nákladů řízení. Z obsahu spisu vyplývá, že žalobci vznikly v průběhu řízení náklady řízení toliko v podobě hotových výdajů, a to za poštovné. Za důvodně vynaložené hotové výdaje považuje soud poštovné za zaslání žaloby proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 7. 6. 2021, č.j. VS-89283/ČJ-2021-800832-KŘO-T (původně sp.zn. Na 9/2021), žaloby proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 15. 6. 2021, č.j. VS-84600/ČJ-2021-800832-KŘO-T (původně sp.zn. 57 A 82/2021) a za zaslání doplnění těchto žalob (doplnění byla soudu doručena společně), což představuje poštovné v celkové částce 39 Kč (2 x 10 Kč, 1 x poštovní známka „B“, která v rozhodné době stála 19 Kč). Soud proto uložil žalované povinnost nahradit žalobci předmětnou částku. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 4. 8. 2023

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.